

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 24/2014

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Advokat Else-Marie Merckoll

Klagen gjelder: Forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om
særskilt kompensasjonsordning.

Beslutningsdato: 5. juni 2015

I behandlingen har deltatt: Ragnhild Marie Hagen
Mille Haslund Mellbye
Claus Brynildsen
Trond Jørgensen

Konklusjon: Saken hjemvises til Statens pensjonskasse for
ny behandling.

***

1. Sammendrag av saksgangen

Klagen gjelder krav etter forskrift 2004-12-02 nr. 1563 om billighetserstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner mv. og forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner.

██████████, født ██████████, heretter kalt skadelidte, tjenestegjorde i ██████████ i to sammenhengende kontingenter fra ██████████ som lagfører på geværlag. Statens pensjonskasse (SPK) har i vedtak datert 28. april 2014 avslått hans krav om billighetserstatning, samt kompensasjon tilsvarende 35 G og 65 G. Avslaget er begrunnet med manglende årsakssammenheng mellom skadelidtes psykiske plager og ervervsmessige uførhet som følge av utenlandstjenesten.

SPK innhentet spesialisterklæring i samsvar med særskilt mandatet fra spesialist i psykiatri Jon G. Reichelt. Da erklæringen, datert 12. januar 2013, etter SPKs syn ikke besvarte mandatet fullt ut, ble dr. Reichelt bedt om å avgi en tilleggserklæring. Det ble bedt om en vurdering av hvordan skadelidtes plager hadde vært i dag, dersom man tenker tjenesten borte. Tilleggserklæringen forelå 15. februar 2013.

I tilleggserklæringen skriver dr. Reichelt at «undertegnede har vurdert det dithen at det med sannsynlighetsovervekt er slik at skadelidte hadde hatt de psykiske plager han har i dag også uten deltakelse i internasjonal tjeneste, altså også når man tenker tjenesten bort. Tjenesten har således etter min vurdering ikke vært en medvirkende faktor». Som grunnlag for sin konklusjon viste dr. Reichelt til den opprinnelige erklæringen. Mao tilleggserklæringen tilførte ikke saken noe nytt annet enn å presisere konklusjonen i den opprinnelige spesialisterklæringen.

I 1993 gikk skadelidtes selskap konkurs, og han har ikke kommet tilbake i arbeidslivet etter dette. Hans gjenfortelling av livet etter FN-tjenesten er iflg. Dr. Reichelt noe uklar og dr. Reichelt legger til grunn at det er mye skadelidte ikke husker fra denne tiden. Særlig gjelder dette for perioden utover på nittitallet hvor skadelidte selv mener han levde et rastløst liv med et høyt aktiveringsnivå. Skadelidte har likevel aldri misbrukt alkohol eller andre rusmidler.

Vedtaket ble påklaget 6. april 2014 med den begrunnelse at spesialisterklæringen er mangelfull. SPK har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak, og saken er derfor oversendt Nemnda for klagebehandling.

2. Prosessuelt – habilitet

For klageomgangen har nemndas faste leder Anne Stine Møllestad, etter eget ønske erklært seg inhabil, og fratrudd behandlingen av saken. Varaleder Ragnhild Marie Hagen deltok i stedet. For øvrig var også et av nemndas faste medlemmer Marianne Abeler avskåret fra å delta i behandlingen av saken, og varamedlem Mille Haslund Mellbye deltok på hennes vegne.

3. Nemndas vurdering

Skadelidte anfører at han er påført en psykisk belastningsskade som følge av deltakelsen i internasjonale operasjoner, og derfor er berettiget kompensasjon etter den særskilte kompensasjonsordningen. Subsidiært mener han at spesialisterklæringen fra dr. Reichelt bør settes til side på bakgrunn av uttalelsen fra Sivilombudsmannen knyttet til bruken av spesialister med tilknytning til Forsvaret. Atter subsidiært gjør skadelidte gjeldende at erklæringen fra dr. Reichelt i alle tilfeller er mangelfull, og at det av den grunn må innhentes ny eller ytterligere medisinsk erklæring.

Av sakens opplysninger fremkommer at skadelidte har vært utsatt for massive opplevelser som har skadeevne. Samtidig er det på det rene at skadelidte pr i dag også har andre plager som ikke står i sammenheng med hendelsene under tjenesten. Skadelidte fikk i 2003 innvilget uførepensjon med en uføregrad på 100 % fra NAV. Uføretidspunktet er satt til september 2000. Årsaken til uførheten fastslått av trygdemyndighetene anses å være depresjon som følge av private og økonomiske belastninger.

Det sentrale spørsmålet i saken er om skadelidtes psykiske plager helt eller delvis kan føres tilbake til tjenesten. Skadelidte har bevisbyrden for at han oppfyller vilkårene for kompensasjon etter forskriften.

Etter nemndas syn besvarer ikke spesialisterklæringen eller tilleggserklæringen fra dr. Reichelt i tilstrekkelig grad mandatet utarbeidet for ordningen. I hvilken grad tjenesten kan ha påført skadelidte en varig ervervsmessig uførhet forblir således uklart. Nemnda er av den oppfatning at det foreligger forhold under og i umiddelbar tilknytning til tjenesten, som det bør foretas en bredere vurdering av. Det vises her blant annet til den markante endringen hos skadelidte fra kontingent 5 til 6, samt hans til dels omflakkende liv i etterkant av tjenesten.

For å ta stilling til disse spørsmålene, forutsettes en bredere opplysning av saken. De mangelfulle opplysningene er av en slik karakter at nemnda ikke finner tilstrekkelig grunnlag for å kunne treffe endelig vedtak i saken. Vedtaket fra SPK oppheves dermed og saken hjemvises til ny behandling. Nemnda presiserer at innhenting av ytterligere medisinske opplysninger i saken, også videre bør skje i et tett samarbeid mellom skadelidte og SPK. Saken bør for øvrig gis prioritet og følges opp utenom den alminnelige saksrekken.

Det er fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand for klageomgangen stort kr 20 037,50 inkl. mva. Kravet gjelder en tidsbruk på 7 timer og 20 minutter. I henhold til forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda § 13, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning klageomgangen. Kravet dekkes i sin helhet.

4. Konklusjon

Saken hjemvises til SPK for ny behandling. SPK utbetaler kr. 20 037,50 inkl. mva. for kostnader ved juridisk bistand for klageomgangen. I tillegg dekkes reiseutgifter i forbindelse med møtet i Nemnda, totalt kr. 1139,-.

Vedtaket er enstemmig.

***

Oslo, 20. august 2015

Ragnhild Marie Hagen
Varaleder i Klagenemnda